

**Krajowa Konferencja
Bezpieczeństwa Lotów Lotnictwa
Cywilnego RP
18.05.2006 r.**

Zabezpieczenie operacji lotniczych przez naziemne służby ratownicze

Urząd Lotnictwa Cywilnego
Departament Lotnisk

mgr inż. poż. Cezary Adamiak

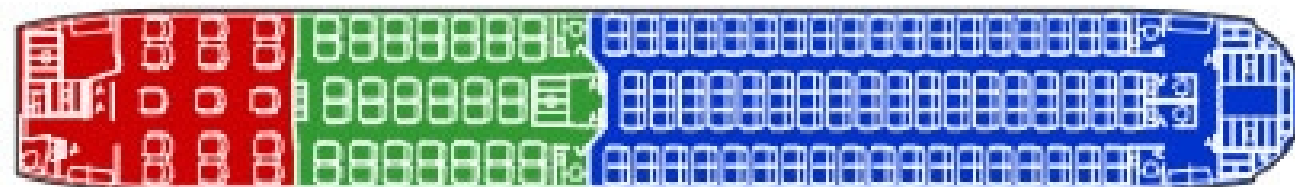
Pierwszy wypadek samolotu 17.09.1908 r.

767-200ER 181 pasażerów

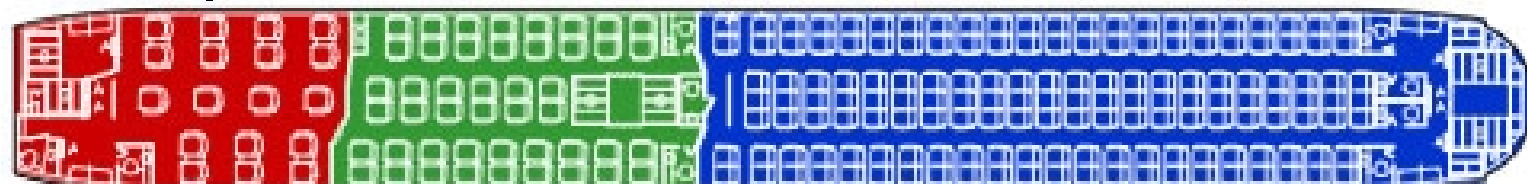

15 pasażerów
w pierwszej klasie

40 pasażerów
w klasie business

126 pasażerów
w klasie ekonomicznej

767-300ER 218 pasażerów

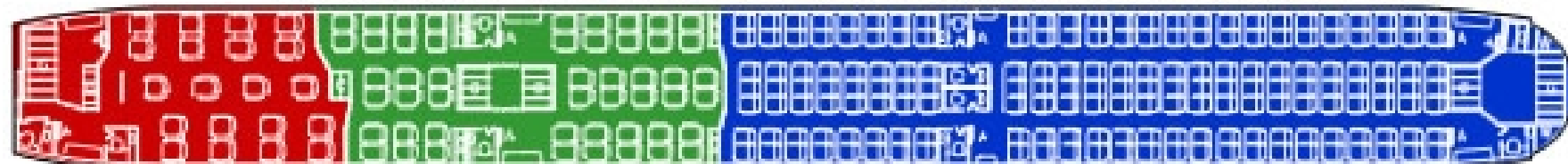

18 pasażerów
w pierwszej klasie

40 pasażerów
w klasie business

154 pasażerów
w klasie ekonomicznej

767-400ER 245 pasażerów

20 pasażerów
w pierwszej klasie

40 pasażerów
w klasie business

175 pasażerów
w klasie ekonomicznej

Prawo

Konwencja o międzynarodowym lotnictwie cywilnym podpisana w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (Dz.U. 59.35.212, z późn. zm.) w Art. 25 stanowi:

„Każde umawiające się Państwo zobowiązuje się do zapewnienia takich środków pomocy statkom powietrznym w niebezpieczeństwie na jego terytorium, jakie uzna za możliwe w praktyce, oraz (...) na udzielenie takich środków pomocy, jakich wymagają okoliczności. (...)”.

Załącznik 14 *Lotniska* do Konwencji w Rozdziale 9 *„Lotniskowe Służby Operacyjne, wyposażenie oraz instalacje”* odnosi się do wymogów w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej lotnisk. Rozwinięcie powyższej tematyki stanowi Podręcznik Służb Lotniskowych część 1 – *„Ratownictwo i Zwalczanie Pożarów”* (ICAO Doc. 9137-AN/898) oraz część 7 *„Planowanie zagrożeń”*.

Prawo

Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz.U. 02.130.1112, z późn. zm.) w Art. 84 stanowi:

- *1. Zarządzający lotniskiem jest obowiązany zorganizować i utrzymać system ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej lotniska w ramach krajowego systemu ratownictwa.*
- *2. Zarządzający lotniskiem obowiązany jest w szczególności:*
 - 1) opracować plan działania w sytuacjach zagrożenia,*
 - 2) opracować instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla lotniska(...),*
 - 3) zorganizować i zapewnić funkcjonowanie służby ratowniczo-gaśniczej, wyposażonej w sprzęt specjalistyczny,*
 - 4) utrzymać niezbędne środki ratownicze i przeciwpożarowe.*
- *3. Lotniskowa służba ratowniczo-gaśnicza jest jednostką ochrony przeciwpożarowej w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.*

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 września 2005 r. w sprawie przygotowania lotnisk do sytuacji zagrożenia oraz lotniskowych służbach ratowniczo-gaśniczych (Dz. U Nr 197, poz. 1634).

Prawo

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 02.147.1229, z późn. zm.) stanowi:

- *Art. 1: ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:*
 - a) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,*
 - b) zapewnieniu sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,*
 - c) prowadzeniu działań ratowniczych.*
- *Art. 15: zakładowe straże pożarne i zakładowe służby ratownicze są jednostkami ochrony przeciwpożarowej.*
- *Art. 16a: ust.1- (...) są jednostkami umundurowanymi i wyposażonymi w specjalistyczny sprzęt, przeznaczone do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami.*
ust. 2 - (...) zatrudnieni są pracownicy podlegający szczególnym obowiązkom wynikającym z charakteru pracy oraz posiadający odpowiednie kwalifikacje i warunki psychofizyczne (...)

 Lotniska cywilne posiadające LSR-G

 Lotniska współużytkowane posiadające LSR-G

Pracownicy LSR-G

Wymogi odnośnie liczby pracowników służby ratowniczo-gaśniczej zawiera Podręcznik Służb Lotniskowych Część 1 *Ratownictwo i zwalczanie pożarów* (ICAO Doc 9137-AN/898, zatwierdzony przez Tadeusza Syryjczyka Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w dniu 8 listopada 1999 r.) do Załącznika 14 Konwencji Chicagowskiej, który w Rozdziale 10 *Personel ratowniczo-gaśniczy* stanowi:

10.1.1. *Ogólna liczba osób personelu stałego lub pomocniczego niezbędna do podjęcia skutecznych działań ratowniczo-gaśniczych powinna być określona w taki sposób, aby spełnione były następujące kryteria:*

- *pojazdy ratowniczo-gaśnicze powinny mieć taki stan załogi, aby zapewniona była ich zdolność do skutecznego i jednoczesnego podawania głównych i uzupełniających środków gaśniczych podczas działań związanych z katastrofą/wypadkiem lotniczym samolotu, z maksymalną przewidzianą wydajnością, oraz;*
- *każde stanowisko kierowania oraz środki łączności obsługiwane przez, i służące służbom ratowniczo-gaśniczym muszą mieć zapewnioną obsługę, chyba że operacyjny plan ratownictwa lotniskowego przewiduje alternatywne rozwiązania tych funkcji.*

LSR-G w liczbach

Port lotniczy	Kategoria ochrony ppoż. lotniska	Liczba pojazdów		Liczba strażaków
Warszawa	8	6	3	110
Kraków	8	4	1	43
Katowice	8	4	1	44
Gdańsk	7	3	1	44
Wrocław	7	3	1	34
Poznań	7	3		29
Szczecin	7	3	2	27
Rzeszów	7	3	1	29
Bydgoszcz	7	2		36
Łódź	7	2		25
Zielona Góra	6	2	1	10
Szczytno	3	1		3

Prawo

Rozporządzenie MSWiA z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie terenu działania jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności i warunków udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania (...) (Dz.U. 98.94.598) stanowi:

- § 2.1.1: *Terenem własnego działania jednostek jest odpowiednio dla zakładowej straży pożarnej i zakładowej służby ratowniczej – teren zakładu, w którym została utworzona lub dla którego świadczy usługi w zakresie prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych na podstawie dwustronnej umowy, teren, na którym mogą wystąpić skutki zdarzeń powstałych na terenie zakładu, a także obszar uzgodniony w porozumieniu zawartym między komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej, właściwym ze względu na teren działania, a osobami prawnymi lub fizycznymi tworzącymi tę jednostkę.*

Interwencja

Lotniskowe służby ratowniczo – gaśnicze podejmują interwencję w sytuacji zagrożenia, w tym:

- 1) wypadku lotniczego w rejonie operacyjnym lotniska;
- 2) wypadku lotniczego poza rejonem operacyjnym lotniska;
- 3) gdy zachodzi uzasadniona obawa zaistnienia wypadku lotniczego w rejonie operacyjnym lotniska;
- 4) gdy statek powietrzny, który znalazł się w rejonie operacyjnym lotniska, uległ uszkodzeniu lub awarii technicznej.

安全第一

1996 6 19

安全第一

Czas reakcji: max 3 min, zalecane 2 min

Szkolenie

Zarządzający lotniskiem jest obowiązany zapewnić system szkolenia doskonalącego strażaków zatrudnionych w lotniskowej służbie ratowniczo – gaśniczej.

Szkolenie doskonalące obejmuje w szczególności następujące zagadnienia:

- 1) operacyjne przygotowanie lotniska;
- 2) topografię lotniska i rejonu operacyjnego lotniska;
- 3) budowę statków powietrznych;
- 4) bezpieczeństwo osobiste personelu ratowniczo-gaśniczego;
- 5) systemy łączności, alarmowania, współdziałania i dowodzenia;
- 6) budowę i eksploatację sprzętu i pojazdów ratowniczo - gaśniczych;
- 7) środki gaśnicze i sposób ich zastosowania;
- 8) taktykę działań ratowniczych, w tym również w przypadku materiałów niebezpiecznych;
- 9) udzielanie pierwszej pomocy medycznej;
- 10) współdziałania służb i podmiotów w trakcie działań ratowniczych w rejonie operacyjnym lotniska i poza nim.

187 227

Operacyjny Plan Ratownictwa Lotniskowego

OPRL uwzględniając charakterystykę danego lotniska, określa:

- 1) rejon operacyjny lotniska;
- 2) zasady kierowania działaniami podczas interwencji na statku powietrznym w rejonie operacyjnym lotniska oraz poza tym rejonem;
- 3) skład sztabu akcji ratowniczej i jego kompetencje;
- 4) wykaz podmiotów i wyposażenia ratowniczo – gaśniczego, medycznego, technicznego i porządkowo – ochronnego, przeznaczonych do udziału w interwencji;
- 5) zasady alarmowania podmiotów biorących udział w interwencji;
- 6) zasady informowania organów administracji publicznej;
- 7) zasady organizacji łączności i współdziałania podmiotów biorących udział w interwencji;
- 8) zadania i procedury ratownicze podmiotów biorących udział w interwencji w szczególności z zakresu gaszenia pożarów i ratownictwa medycznego, technicznego, chemicznego oraz ekologicznego;

LSR-G w liczbach

Działalność operacyjna:	2003 r.	2005r.	% dynamiki
- wypadki lotnicze	2	1	50
- incydenty lotnicze	45	47	105
- pożary	82	48	59
- miejscowe zagrożenia	278	347	125
- inne	4285	7374	172
- alarmy fałszywe	165	177	107
- użyto pojazdów LSP	3108	11567	372
- użyto pracowników LSP	7643	28390	371

Kontrole

Uwagi audytowe i pokontrolne:

- starzejący się sprzęt, a w szczególności pojazdy ratownicze;
- braki w wyposażeniu sprzętowym (np. sprzęt wykrywania i rozpoznawania zagrożeń chemicznych, radiacyjnych; aparaty ochrony dróg oddechowych);
- niektóre LSR-G nie posiadają budynku Strażnicy lub budynek, albo lokalizacja jego nie spełnia wszystkich wymogów operacyjnych;
- brak dróg awaryjnych;
- brak specjalistycznego ośrodka szkoleniowego z odpowiednio wyposażonym poligonem treningowym oraz warunków do ćwiczeń na lotniskach.

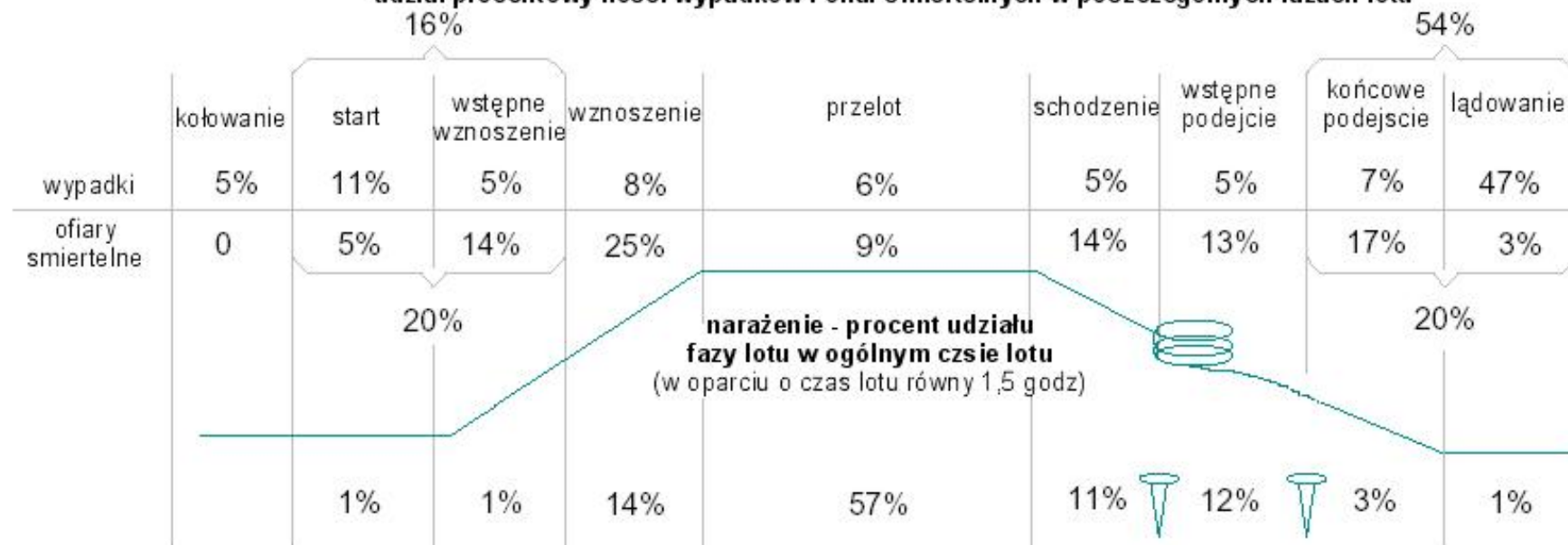

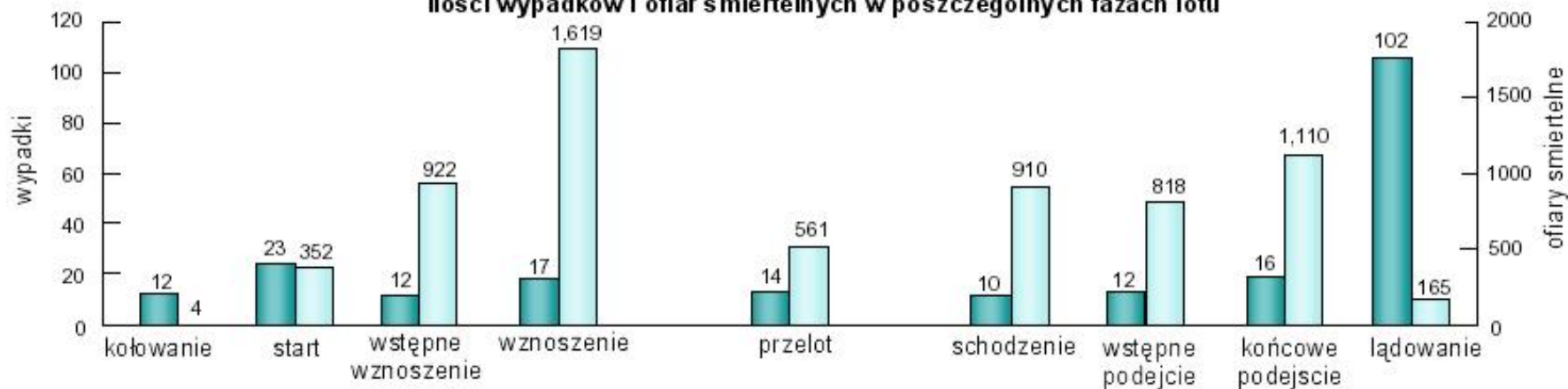
12,000 Gallon Runway Foam Trucks

udział procentowy ilości wypadków i ofiar śmiertelnych w poszczególnych fazach lotu

ilości wypadków i ofiar śmiertelnych w poszczególnych fazach lotu

liczba wypadków

liczba ofiar śmiertelnych na pokładzie samolotu

Zdjęcia pobrano ze stron internetowych:

- airlines.net
- aviation-safety.net
- jetphotos.net

A dramatic night scene featuring two firefighters in silhouette. They are positioned in the foreground, facing a massive fire that fills the background with intense orange and yellow light. One firefighter on the left holds a long, dark hose that extends diagonally across the frame towards the fire. The firefighter on the right has a large air tank on their back. The ground appears to be covered in snow or a light-colored material. The overall mood is heroic and powerful.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

cadamiak@ulc.gov.pl